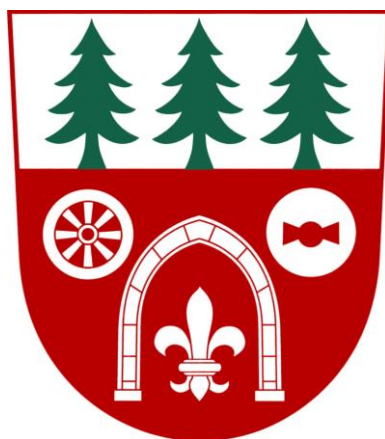

DEMOGRAFICKÁ STUDIE

Obec Mukařov

Březen 2019

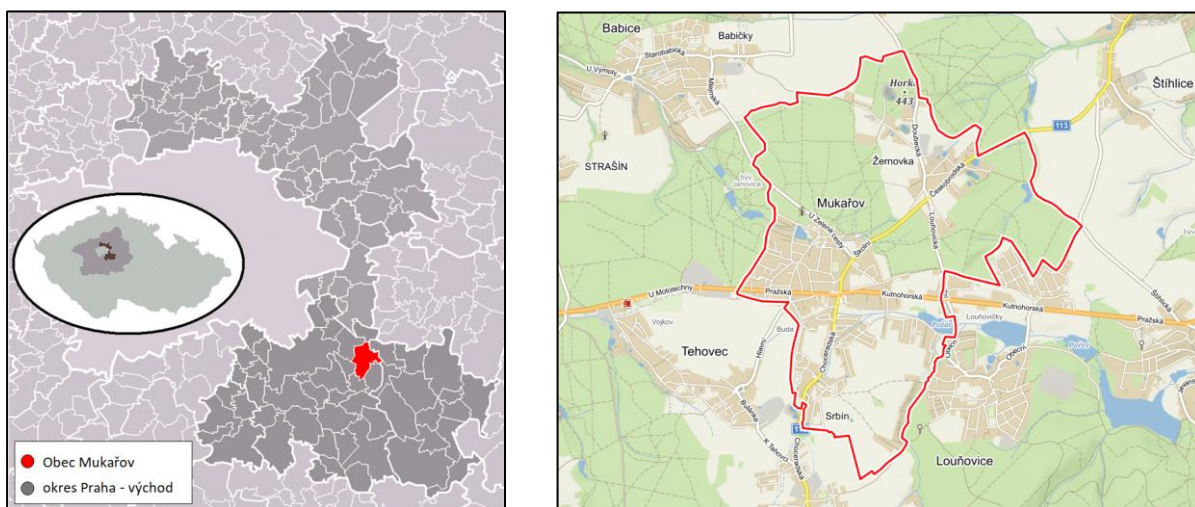
OBSAH

OBSAH	2
ÚVOD.....	3
1 OBYVATELSTVO	4
1.1 Vývoj počtu obyvatel.....	4
1.2 Struktura obyvatelstva	6
1.2.1 Demografická struktura obyvatelstva	6
1.2.2 Ekonomická struktura obyvatelstva	8
1.3 Pohyb obyvatelstva	9
2 VZDĚLÁVÁNÍ	11
2.1 Předškolní vzdělávání.....	11
2.2 Základní vzdělávání	12
3 DOMOVNÍ A BYTOVÝ FOND.....	16
3.1 Vývoj domovního a bytového fondu dle SLDB.....	16
3.2 Vývoj domovního a bytového fondu dle MOS.....	17
3.3 Plánovaná výstavba ve sledovaném území.....	18
4 BUDOUCNOST ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	20
4.1 Prognóza vývoje počtu obyvatel	20
4.2 Prognóza vývoje předproduktivní složky obyvatelstva	23
4.3 Prognóza vývoje postproduktivní složky obyvatelstva	26
5 ZÁVĚR	28
SEZNAM TABULEK	30
SEZNAM GRAFŮ.....	30
SEZNAM OBRÁZKŮ	30

ÚVOD

Obec Mukařov zaujímá polohu ve Středočeském kraji, v okrese Praha – východ, v ORP Říčany. Území obce se nachází ve vzdálenosti přibližně 30 km jihovýchodně od centra Prahy a 7 km jihovýchodně od Říčan. Dopravní spojení s obcemi vyššího řádu umožňuje především silnice I/2 a silnice II/113. Obec Mukařov se skládá ze tří katastrálních území, jedná se o katastrální území Mukařov u Říčan, Srbín a Žernovka. Geografickou polohu obce znázorňuje Obrázek 1.

Obrázek 1: Poloha obce Mukařov

Zdroj: www.cs.wikipedia.org, www.mapy.cz, vlastní úprava, 2019

V posledních letech bylo možné zaznamenat zvýšenou atraktivitu této oblasti. Hlavním projevem atraktivity území je zejména postupný nárůst počtu obyvatel, se kterým úzce koresponduje například zvýšená rezidenční stavební činnost. Problematika populačního růstu jakéhokoliv území souvisí nejen s pozitivními dopady na socioekonomickou charakteristiku obyvatelstva/území, ale například i se zvyšujícími se nároky obyvatel, které jsou kladeny na dostupnost a kvalitu veřejných služeb a občanské vybavenosti v místě bydliště.

Zmíněné indikátory růstu a další zaznamenané změny v dané oblasti vedly nejen k potřebě poznání současné demografické situace, ale také k úvahám o možnostech budoucího vývoje sledovaného území. Tato demografická studie vznikla jako podklad pro orientaci v aktuálních demografických trendech obce Mukařov i výhledu do budoucna. Cílem předložené studie je zejména podchycení hlavních vývojových tendencí sledovaného území a stanovení předpokládané prognózy vývoje počtu obyvatel v následujícím desetiletém období, vč. zaměření na předproduktivní a postproduktivní složku obyvatelstva. Vyhotovená studie bude představovat jeden z podkladů pro další zacílení aktivit obce Mukařov spojených s rozhodováním o nasměrování možného budoucího rozvoje.

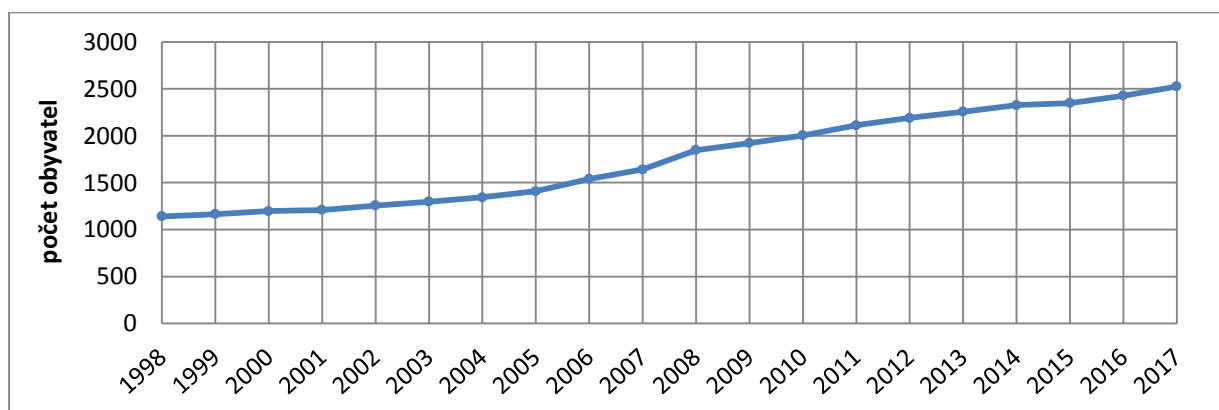
1 OBYVATELSTVO

Charakteristika a vývojové změny obyvatelstva určitého území jsou zpravidla odrazem demografického chování dané populace. Díky své geografické poloze v zázemí hlavního města a dobrému dopravnímu spojení s Prahou se obec Mukařov stává žádaným místem pro bydlení. To se projevuje zejména postupným nárůstem celkového počtu obyvatel. S tímto růstem počtu obyvatel velmi úzce souvisí mnohé demografické proměny řešeného území, které jsou blíže představeny v následující kapitole.

1.1 Vývoj počtu obyvatel

Výraznější kontinuální růst počtu obyvatel obce Mukařov lze sledovat již od počátku 90. let, od této doby do současnosti narostla populační velikost sledovaného území na cca 2,5 násobek své původní velikosti. Trend ve vývoji počtu obyvatel za posledních 20 let znázorňuje Graf 1. Zatímco na konci roku 1998 bylo na území obce evidováno 1 141 obyvatel, k 31. 12. 2007 bylo v evidenci již 1 641 obyvatel a k 31. 12. 2017¹ celkem 2 526 obyvatel. **Za posledních 10 let tak narostla populační velikost obce o více jak 50 %** (hodnota bazického indexu² 53,9 %). V souvislosti s uvedenými hodnotami je důležité upozornit na skutečnost, že se jedná o data z oficiální evidence obyvatelstva, tzn., že zde nejsou započítány osoby žijící ve sledovaném území bez přihlášení k trvalému pobytu. Dle odhadu žije na území obce Mukařov aktuálně cca 700 nenahlášených osob, tj. cca 28 % z celkového počtu obyvatel hlášených k trvalému pobytu.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel obce Mukařov mezi lety 1998 - 2017; stav k 31. 12.

Zdroj: www.czso.cz, 2019

¹ V době zpracování této studie nebyla zveřejněna oficiální data Českého statistického úřadu týkající se struktury obyvatelstva k 31. 12. 2018, proto byla využita oficiální (tj. přesná) data k 31. 12. 2017.

² bazický index porovnává hodnoty ukazatele vzhledem ke stejnému (prvnímu uvedenému) období, tj. na kolik procent se změnila hodnota ukazatele v běžném období oproti hodnotě ukazatele v prvním uvedeném (základním) období

Hlavní charakteristický rys, který vyplývá z Grafu 1, je **rostoucí trend vývoje počtu obyvatel v rámci celého sledovaného dvacetiletého období**. Intenzita růstu se mezi jednotlivými roky liší. Pro začátek sledovaného období je charakteristický pozvolnější, avšak kontinuální růst počtu obyvatel, zhruba od druhé poloviny sledovaného období dochází i intenzivnějšímu populačnímu růstu. Podrobněji je vývoj počtu obyvatel ve sledovaném území analyzován v následující Tabulce 1, která zachycuje změny počtu obyvatel za posledních 20 let pomocí absolutního počtu obyvatel a řetězového indexu³. Tabulka opět pracuje pouze s daty za obyvatelstvo přihlášené k trvalému pobytu.

Tabulka 1: Vývoj počtu obyvatel obce Mukařov mezi lety 1998 - 2017; stav k 31. 12.

rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
počet obyvatel	1141	1164	1197	1209	1256	1297	1343	1408	1539	1641
řetězový index	0 %	+ 2,0 %	+ 2,8 %	+ 1,0 %	+ 3,9 %	+ 3,3 %	+ 3,5 %	+ 4,8 %	+ 9,3 %	+ 6,6 %

rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
počet obyvatel	1846	1922	2004	2110	2190	2256	2326	2348	2427	2526
řetězový index	+ 12,5 %	+ 4,1 %	+ 4,3 %	+ 5,3 %	+ 3,8 %	+ 3,0 %	+ 3,1 %	+ 0,9 %	+ 3,4 %	+ 4,1 %

Zdroj: www.czso.cz, 2019

Ze zjištěných hodnot řetězového indexu vyplývá, že k nejvýraznějšímu meziročnímu růstu obyvatel došlo mezi lety 2006 až 2008, přičemž maximální hodnota byla zaznamenána právě v roce 2008, během kterého se počet obyvatel oproti roku předchozímu zvýšil o 12,5 % (zvýšení absolutního počtu obyvatel z 1641 na 1846 obyvatel, tj. o 205 osob). Naopak nejnižší hodnota meziročního populačního růstu byla zaznamenána ke konci sledovaného období (2015), kdy došlo k nárůstu o 0,9 %. V posledních sledovaných letech dochází opět k navyšování meziročního populačního růstu.

Z analyzovaného vývoje počtu obyvatel vyplývá, že z dlouhodobého hlediska dochází v obci Mukařov k neustálému nárůstu počtu obyvatel. Velmi důležitou roli zde hraje zejména kladný migrační přírůstek, který ve sledovaném území výrazně převažuje nad přírůstkem přirozeným. Tuto problematiku blíže analyzuje kapitola 1.3. Na dílčí změny populačního vývoje daného území je třeba reagovat, a postupně jim přizpůsobovat rozsah občanské i technické vybavenosti.

³ řetězový index porovnává hodnoty ukazatele vzhledem k předchozímu období, tj. na kolik procent se změnila hodnota ukazatele v běžném období oproti hodnotě ukazatele v předchozím období

1.2 Struktura obyvatelstva

1.2.1 Demografická struktura obyvatelstva

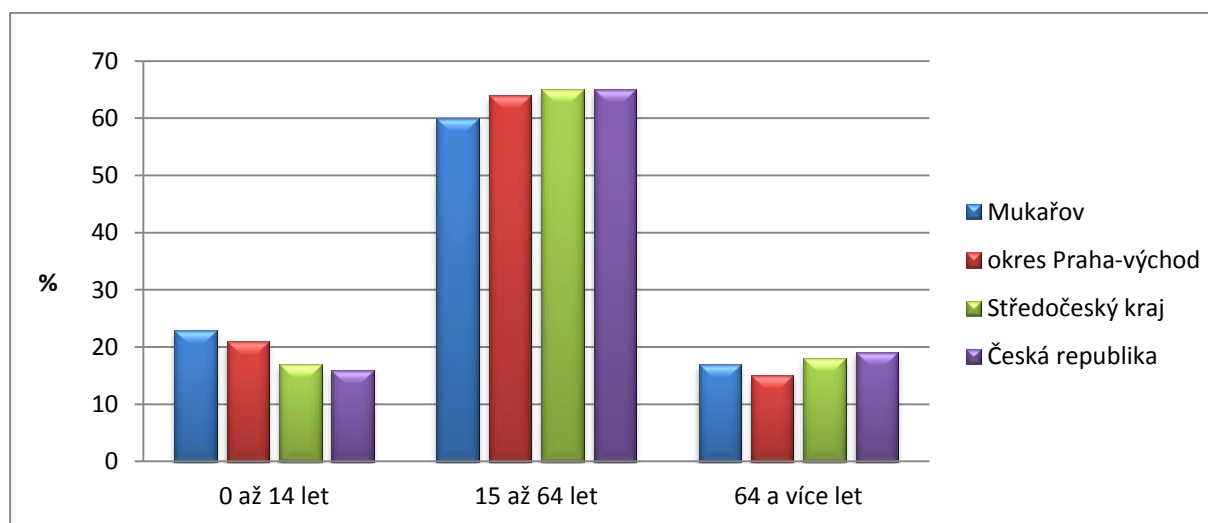
Věková struktura obyvatelstva obce Mukařov vč. srovnání zjištěných hodnot s hodnotami hierarchicky vyšších územních celků je zachycena v Tabulce 2. Tato tabulka zaznamenává jednak věkové rozložení obyvatelstva podle zastoupení tří hlavních věkových kategorií (tj. předproduktivní skupiny obyvatelstva, obyvatelstva v produktivním věku, postproduktivní skupiny obyvatelstva), a dále také věkový průměr a index stáří. Pro přehledné znázornění jednotlivých věkových skupin byl vytvořen Graf 2, který ilustruje strukturu obyvatelstva na základě relativního zastoupení tří věkových kategorií. Vzhledem ke skutečnosti, že v době zpracování této studie nebyla zveřejněna oficiální data Českého statistického úřadu týkající se struktury obyvatelstva k 31. 12. 2018, byla využita data k 31. 12. 2017.

Tabulka 2: Věková struktura obyvatelstva; k 31. 12. 2017

	předproduktivní (0 – 14 let)		produktivní (15 – 64 let)		postproduktivní (65 a více let)		celkem obyvatel	index stáří ⁴	věkový průměr
	abs.	%	abs.	%	abs.	%			
Mukařov	572	23 %	1 510	60 %	444	17 %	2 526	77,6	38,8
okres Praha- východ	36 965	21 %	113 332	64 %	25 906	15 %	176 203	70,1	38,6
Středočeský kraj	236 704	17 %	873 540	65 %	242 551	18 %	1 352 795	102,5	41,1
Česká republika	1 670 677	16 %	6 899 195	65 %	2 040 183	19 %	10 610 055	122,1	42,2

Zdroj: www.czso.cz, 2019

Graf 2: Rozložení hlavních věkových kategorií (relativní hodnoty, k 31. 12. 2017)

Zdroj: www.czso.cz, 2019

⁴ index stáří = (počet obyvatel věku 65+ / počet obyvatel věku 0-14) x 100

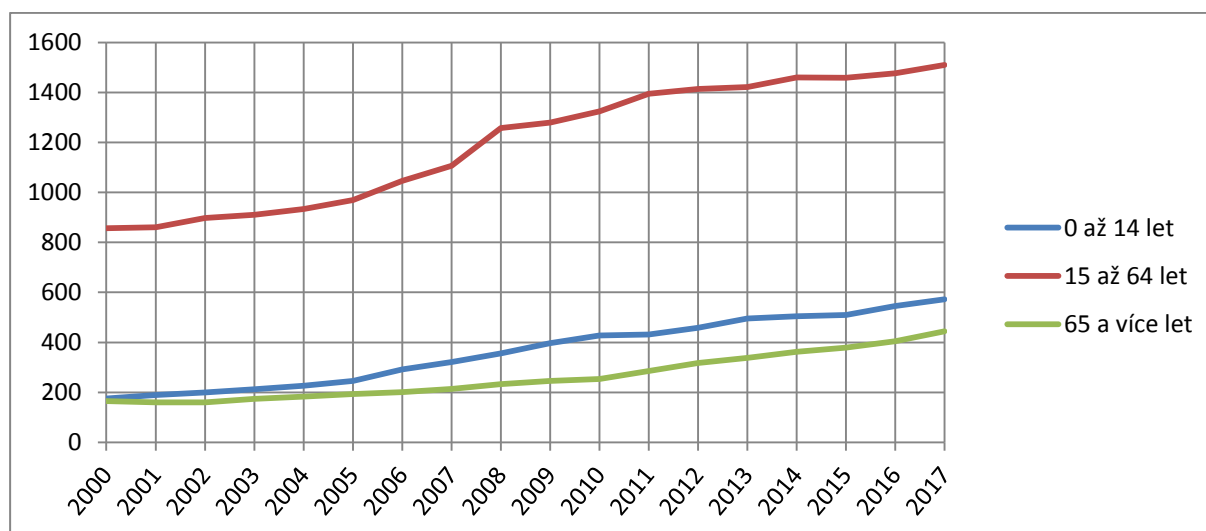
Z Tabulky 2 a z Grafu 2 jsou na první pohled patrné rozdíly v zastoupení předproduktivní věkové skupiny a produktivní věkové skupiny sledovaných územích celků. Zatímco v Mukařově představuje předproduktivní věková skupina 23 % obyvatelstva obce, se zvětšujícím se územním celkem se podíl předproduktivní věkové skupiny zmenšuje. Vysoký podíl předproduktivní složky obyvatelstva se v tomto případě odráží v nízkém podílu produktivní složky obyvatelstva, který v Mukařově tvoří 60 % obyvatelstva, tj. nejméně ze sledovaných územních celků. Podíl postproduktivního obyvatelstva dosahuje za obec Mukařov velmi podobných hodnot, jako za vyšší územní celky, rozdíly mezi jednotlivými územními celky jsou pouze 1 až 4 %.

Index stáří dosahuje v obci Mukařov nízké hodnoty (77,6), v porovnání s hodnotou za okres Praha – východ se nejedná o markantní rozdíl (70,1). Hodnota nižší než 100 znamená, že ve sledovaném území převažuje zastoupení dětské složky nad složkou obyvatelstva staršího 65 let, což je z hlediska demografického vývoje pozitivní trend. Ostatní hierarchicky vyšší územní celky dosahují hodnot vyšších, přičemž průměrná hodnota indexu stáří na Českou republiku činí ve srovnání s obcí Mukařov o cca 2/3 více (122,1).

S indexem stáří velmi úzce souvisí také **průměrný věk obyvatelstva**. Průměrný věk obyvatel dosahuje v obci Mukařov (vzhledem ke zmiňované pozitivní, tj. velmi nízké hodnotě indexu stáří) hodnoty 38,8 let, což je hodnota srovnatelná s okresem Praha – východ (38,6 let). Průměrný věk obyvatelstva České republiky je o více jak 3 roky vyšší (42,2 let).

Kromě rozložení hlavních věkových kategorií je důležité analyzovat také **vývoj populační velikosti, resp. zastoupení jednotlivých věkových kategorií**. Vývoj populační velikosti dle hlavních věkových kategorií zachycuje Graf 3.

Graf 3: Vývoj populační velikosti obce Mukařov dle hlavních věkových kategorií; k 31. 12.

Zdroj: www.czso.cz, 2019

Ve vývoji produktivní složky obyvatelstva, tedy obyvatelstva ve věku od 15 do 64 let, dochází k neustálému růstu počtu obyvatel, který je důsledkem kladného migračního salda sledovaného území, resp. residenční výstavby. S příchodem nového obyvatelstva nízkého věku (viz výše) velmi úzce souvisí vývoj předproduktivní složky obyvatelstva, tj. nárůst osob ve věku 0 až 14 let. Vysoká intenzita růstu předproduktivní složky obyvatelstva má samozřejmě výrazný vliv na počty dětí, které je nutné umístit do mateřských a základních škol. To představuje z hlediska kapacity těchto vzdělávacích zařízení problém zejména pro obce, které vzdělávacími zařízeními nedisponují, popř. disponují pouze v omezené kapacitě. Pro postproduktivní složku obyvatelstva je charakteristický intenzivní růst přibližně od poloviny sledovaného období, v posledních letech je intenzita růstu postproduktivní složky obyvatelstva velmi podobná intenzitě růstu předproduktivní složky obyvatelstva.

1.2.2 Ekonomická struktura obyvatelstva

Ekonomickou strukturu obyvatelstva představuje Tabulka 3. Ukazatel **ekonomické aktivity obyvatelstva** vychází z věkového složení obyvatel a představuje pracovní sílu daného území, tedy podíl práceschopného obyvatelstva z celkového počtu obyvatelstva. V obci Mukařov tvoří ekonomicky aktivní obyvatelstvo 49,5 %, což je ve srovnání s ostatními sledovanými územními celky podíl nepatrně nižší. Hlavním faktorem, který tuto výslednou hodnotu ovlivňuje, je podíl tří základních věkových skupin obyvatelstva (viz výše), resp. nižší podíl produktivního obyvatelstva a naopak vyšší podíl obyvatelstva předproduktivního a postproduktivního.

Ekonomickou strukturu obyvatelstva lze sledovat i na základě **podílu nezaměstnaných osob**. Vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Obecně platí, že okresy, které se nacházejí v zázemí hlavního města, vykazují nejnížší podíly nezaměstnaných osob v rámci ČR. Nejinak je tomu v případě okresu Praha-východ, kde podíl nezaměstnaných osob činil v prosinci 2018 pouze 1,1 %, (nejnižší podíl v rámci Středočeského kraje). Podobný, tj. velmi nízký podíl nezaměstnaných osob vykazovala ve stejném období i obec Mukařov.

Analýza ekonomické struktury obyvatelstva dále ukázala, že **podíl podnikatelských subjektů** v obci Mukařov dosahuje 31,9 %, což je nejvíce ze sledovaných územních jednotek. V rámci šetření byly sledovány všechny registrované ekonomické subjekty evidované Ministerstvem financí ČR v systému ARES, tj. subjekty aktivní i subjekty bez zjištěné aktivity.

Tabulka 3: Ekonomická struktura obyvatelstva

	ekonomicky aktivní obyvatelstvo	podíl nezaměstnaných osob	podnikatelské subjekty ⁵	
Mukařov	49,5 %	1,6 %	805	31,9 %
okres Praha-východ	50,6 %	1,1 %	52 051	28,9 %
Středočeský kraj	49,6 %	2,7 %	342 766	25,1 %

Zdroj: www.czso.cz, www.portal.mpsv.cz; 2019

1.3 Pohyb obyvatelstva

Příčinou změn počtu obyvatel je celkový pohyb obyvatelstva – přirozený pohyb (tj. narození a zemřelí) a migrační pohyb (tj. pohyb stěhováním). Pohyb obyvatelstva v řešeném území za posledních 20 let zachycuje následující Tabulka 4.

Tabulka 4: Dlouhodobý pohyb obyvatelstva obce Mukařov; stav k 31. 12.

Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
počet obyvatel	1 141	1 164	1 197	1 209	1 256	1 297	1 343	1 408	1 539	1 641
přírůstek migrační ⁶	51	26	42	0	45	51	41	65	123	87
přírůstek přirozený ⁷	-8	-3	-9	-22	2	-10	5	0	8	15
přírůstek celkový⁸	43	23	33	-22	47	41	46	65	131	102

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
počet obyvatel	1 846	1 922	2 004	2 110	2 190	2 256	2 326	2 348	2 427	2 526
přírůstek migrační	193	61	79	61	63	36	61	21	78	89
přírůstek přirozený	12	15	3	13	17	30	9	1	1	10
přírůstek celkový	205	76	82	74	80	66	70	22	79	99

Zdroj: www.czso.cz, 2019

⁵ podnikatelské subjekty: levý sloupec vyjadřuje absolutní počet podnikatelských subjektů v daném území, pravý sloupec vyjadřuje podíl podnikatelských subjektů v daném území z celkového počtu obyvatel daného území; data k 31. 12. 2018

⁶ přírůstek migrační = přistěhovalí – vystěhovalí

⁷ přírůstek přirozený = narození - zemřelí

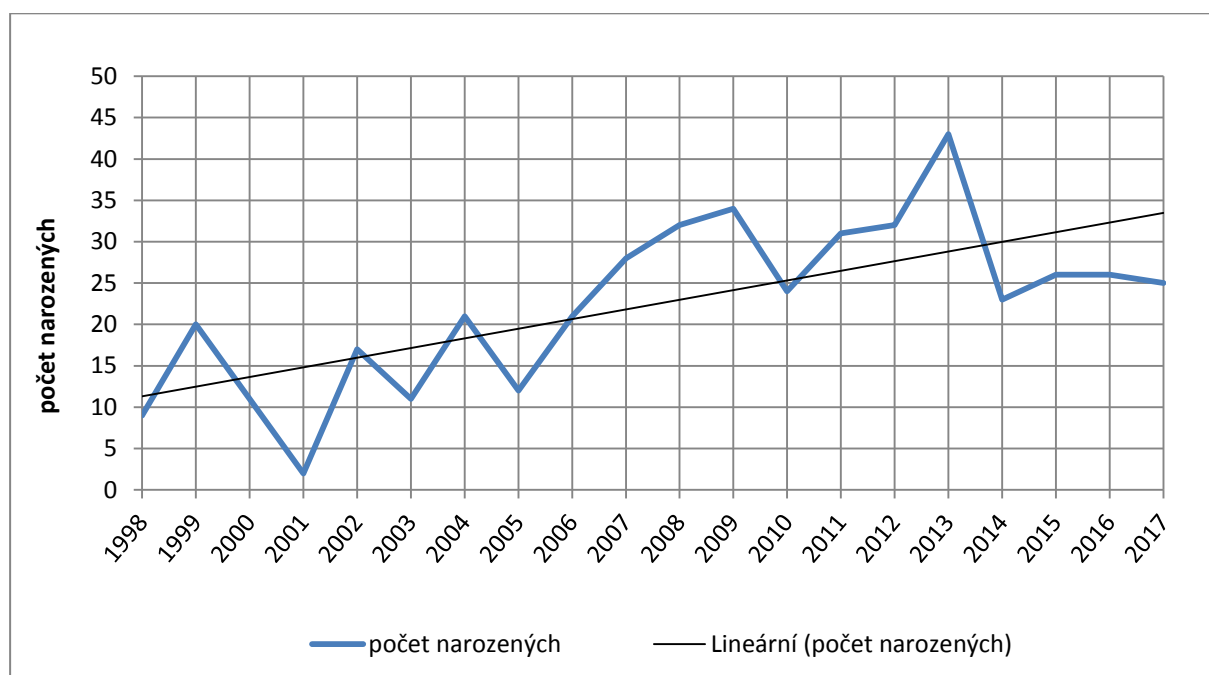
⁸ přírůstek celkový = migrační přírůstek + přirozený přírůstek

Pro obec Mukařov jsou v rámci posledních dvaceti let charakteristické **výrazně vyšší hodnoty migračního přírůstku oproti hodnotám přírůstku přirozenému**. Znamená to, že populační růst dané obce je zásadně ovlivněn migračním pohybem, než pohybem přirozeným.

Z tabulky uvedené výše je patrné, že z hlediska **migračního pohybu** nebyl v celém sledovaném období zaznamenán migrační úbytek obyvatelstva. Průměrná hodnota nově příchozího obyvatelstva činí ve sledovaném období cca 64 přistěhovalých za rok. Jednoznačně nejsilnějším obdobím byly roky 2006 až 2008, kdy průměrný každoroční migrační přírůstek dosahoval hodnoty cca 135 obyvatel. Za pozornost stojí také roky 2016 a 2017, během kterých bylo zaevidováno 78 a 89 obyvatel. Naopak k nejslabšímu roku z hlediska migračního přírůstku patří rok 2001 (53 přistěhovalých a 53 vystěhovalých, tj. migrační přírůstek 0 obyvatel), a rok 2015 (hodnota migračního přírůstku 21 obyvatel) – tato výsledná hodnota je ovlivněna celkově nižším počtem přistěhovalých a zároveň poměrně vysokým počtem obyvatel vystěhovalých.

Průměrná hodnota **přirozeného pohybu** za sledované období činí přírůstek 4,5 osob za rok. Z tabulky je patrné, že k nejsilnějšímu přirozenému přírůstku dochází zejména od druhé třetiny sledovaného období. Nejvyšší přirozený přírůstek byl zaznamenán v roce 2013 (+ 30 osob), v tomto roce bylo zaregistrováno nejvíce narozených dětí v rámci dlouhodobé evidence obyvatel obce Mukařov (43 narozených), zároveň byl v tomto roce evidován nízký počet zemřelých (13 osob). Dle statistických dat dochází v obci Mukařov z dlouhodobého hlediska k neustálému navyšování počtu narozených dětí, což v grafickém znázornění vývoje počtu narozených dětí (viz Graf níže) dokládá rostoucí lineární spojnice trendu.

Graf 4: Vývoj počtu narozených dětí v obci Mukařov (k 31. 12.)

Zdroj: www.czso.cz, 2019

2 VZDĚLÁVÁNÍ

Jak bylo řečeno v úvodu této demografické studie, rostoucí populační velikost území zvyšuje nároky obyvatel, které jsou kladeny na dostupnost a kvalitu veřejných služeb a občanské vybavenosti v místě bydliště. Jedním z problémů, který plyne právě z rostoucí populační velikosti obce Mukařov, je vyčerpání potřebných kapacit mateřské a základní školy. Tato kapitola se věnuje problematice vzdělávání, tj. především dostupnosti vzdělávacích institucí a jejich charakteristice.

Na území obce Mukařov se v současnosti nachází jedna mateřská škola zřizovaná obcí, a to „**Mateřská škola Mukařov**“ (IČ 70986428) a jedna základní škola zřizovaná obcí, a to „**Základní škola Mukařov**“ (IČ 70986444). Tato vzdělávací zařízení poskytují vzdělání primárně místním dětem předškolního a školního věku, základní škola také ostatním zájemcům z okolních obcí.

2.1 Předškolní vzdělávání

Mateřská škola Mukařov představuje veřejnou vzdělávací instituci určenou pro děti ve věku od 2 do 6 let, která zahájila svou činnost v roce 1996. Rejstříková kapacita Mateřské školy Mukařov je dlouhodobě naplněna na 100 %. Kapacita školy byla podle Rejstříku škol a školských zařízení (rejskol.msmt.cz) od školního roku 2016/2017 zvýšena ze 72 na 122 dětí, nicméně škola je stále na svém kapacitním maximu. Vytíženost MŠ Mukařov dokládají také počty žadatelů o přijetí, které jsou dlouhodobě vyšší, než je škola schopna přijmout. V posledních pěti letech dochází každoročně k odmítnutí průměrně cca 30 uchazečů o přijetí. Výjimku tvořil školní rok 2016/2017 (počet odmítnutých 0), kdy došlo ke zmiňovanému navýšení rejstříkové kapacity školy. Podrobná data jsou zaznamenána v následující Tabulce.

Tabulka 5: Počet oddělení a kapacity MŠ Mukařov

Školní rok	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Počet oddělení MŠ	3	3	5	5	5
Rejstříková kapacita	72	72	122	122	122
Evidenční stav	72	72	122	122	122
Žádosti do MŠ – přijatí	35	33	88	35	29
Žádosti do MŠ – odmítnutí	40	23	0	58	23

Zdroj: MŠ Mukařov, 2019

Vývoj počtu žáků navštěvujících MŠ Mukařov a jejich věkovou strukturu ilustruje následující Tabulka. Od školního roku 2016/2017 (tj. po zmiňovaném navýšení rejstříkové kapacity školy) přijímá MŠ Mukařov také děti od věku dvou let, tato věková skupina dětí však tvoří pouze zlomek z celkového počtu dětí navštěvujících MŠ Mukařov.

Tabulka 6: Vývoj počtu dětí navštěvujících MŠ Mukařov dle věkových kategorií

školní rok	počet dětí v dané věkové kategorii					
	2 - leté	3 - leté	4 - leté	5 - leté	6 - leté	celkem
2012/2013	-	-	7	31	34	72
2013/2014	-	-	-	30	42	72
2014/2015	-	-	5	28	39	72
2015/2016	-	-	6	29	37	72
2016/2017	3	14	36	32	37	122
2017/2018	2	8	29	42	41	122
2018/2019	3	29	34	44	12	122

Zdroj: MŠ Mukařov, 2019

Z celkového počtu 122 dětí navštěvuje ve školním roce 2018/2019 MŠ Mukařov 100 % dětí s trvalým bydlištěm v obci Mukařov. To je způsobeno nastavenými kritérii pro přijímání žáků, Mateřská škola Mukařov nemá s jinou obcí ve svém okolí uzavřený žádný smluvní vztah či dohodu vztahující se ke spolupráci mezi obcemi v oblasti zajištění předškolního vzdělávání.

2.2 Základní vzdělávání

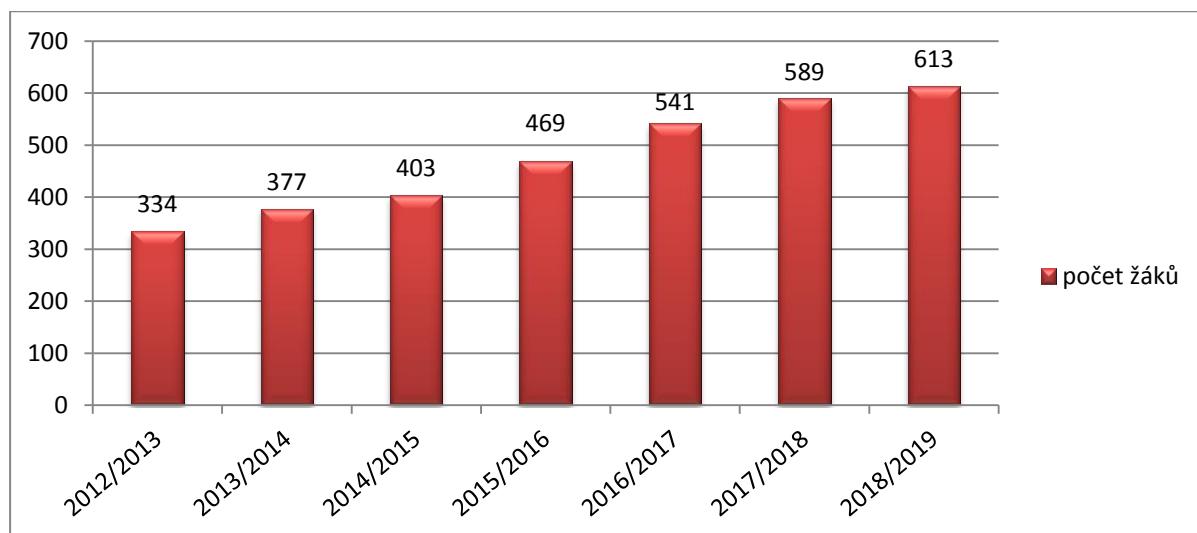
Základní škola Mukařov poskytuje výuku prvního i druhého stupně, tzn., že umožňuje základní vzdělání pro žáky ve věku 6 – 15 let. Škola disponuje dle Rejstříku škol a školských zařízení kapacitou 625 žáků. Ve školním roce 2018/2019 navštěvuje ZŠ Mukařov celkem **613 žáků**, z toho výuku prvního stupně 402 žáků (tj. 66 %) a výuku druhého stupně 211 žáků (tj. 34 %). Následující Tabulka představuje vývoj celkového počtu žáků ZŠ Mukařov v jednotlivých ročnících. Z této Tabulky je na první pohled patrné převažující zastoupení žáků (resp. ročníků) prvního stupně a postupný odchod početně slabších ročníků druhého stupně.

Tabulka 7: Vývoj celkového počtu žáků ZŠ Mukařov v jednotlivých ročnících

ročník	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
1.	38	75	73	86	90	78	71
2.	45	39	73	76	87	90	80
3.	49	49	36	78	79	87	88
4.	43	53	46	38	79	80	87
5.	42	44	52	48	41	82	76
6.	26	40	34	47	45	38	78
7.	32	24	33	39	47	47	40
8.	23	35	24	34	41	47	47
9.	36	18	32	23	32	40	46
celkem	334	377	403	469	541	589	613

Zdroj: ZŠ Mukařov, 2019

Základní škola se dlouhodobě potýká s problémem nedostačující kapacity, která je způsobena narůstajícím počtem obyvatel, resp. růstem počtu dětí ve věku povinné školní docházky. K tomuto růstu nedochází pouze v obci Mukařov, ale i v okolních (spádových) obcích. V posledních letech dochází jak k postupnému navyšování rejstříkové kapacity školy, tak i k navyšování počtu tříd. Dynamický nárůst počtu dětí navštěvující mukařovskou základní školu dokumentuje následující Graf, ze kterého je patrné, že se celkový počet žáků ZŠ Mukařov od školního roku 2012/2013 do aktuálního školního roku 2018/2019 téměř zdvojnásobil.

Graf 5: Vývoj celkového počtu žáků v ZŠ Mukařov

Zdroj: ZŠ Mukařov, 2019

V současnosti poskytuje škola základní vzdělání jak žákům s trvalým pobytem v Mukařově, tak i žákům s trvalým pobytem mimo území obce Mukařov. Z celkového počtu 613 žáků navštěvuje ve školním roce 2018/2019 školu 42 % místních žáků a 58 % žáků z okolních obcí. V absolutním vyjádření se jedná o 354 denně dojíždějících žáků z 24 obcí do ZŠ Mukařov. Na vysokém podílu denně dojíždějících žáků do ZŠ Mukařov se podílejí především žáci z obce Louňovice (93 žáků), dále z obce Svojetice (60 žáků), Tehovec (47 žáků), nebo z obce Babice (37 žáků). Strukturu žáků navštěvujících ZŠ Mukařov ve školním roce 2018/2019 dle místa trvalého bydliště zachycuje následující Tabulka.

Tabulka 8: Struktura žáků ZŠ Mukařov dle věku a trvalého bydliště (školní rok 2018/2019)

Název obce, kde má žák trvalé bydliště	Počet zapsaných žáků ve školním roce 2018/2019										
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	celkem	
Mukařov	33	34	37	35	36	35	13	19	17	259	42 %
Babice	8	4	6	2	3	2	3	4	5	37	58 %
Č. Voděrady	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	
Doubek	5	8	-	1	1	3	2	2	2	24	
Doubravčice	2	5	1	3	1	5	5	5	4	31	
Klokočná	1	-	1	1	2	-	-	1	1	7	
Kostelec n.Č.l.	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	
Kozojedy	-	-	-	1	1	-	1	-	-	3	
Květnice	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	
Louňovice	12	8	15	14	17	14	4	5	4	93	
Mnichovice	-	-	1	-	-	-	1	-	-	2	
Ondřejov	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2	
Praha	-	1	-	-	-	2	-	2	2	7	
Říčany	-	-	4	3	1	2	-	-	1	11	
Struhařov	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	
Svojetice	3	7	13	13	6	4	4	5	5	60	
Škvorec	-	-	-	1	-	1	1	-	-	3	
Štíhlce	1	3	-	-	1	1	4	2	-	12	
Tehov	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	
Tehovec	5	7	9	13	5	4	1	-	3	47	
Všestary	-	-	-	-	-	1	-	-	1	2	
Výžerky	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	
Vyžlovka	-	2	-	-	2	-	-	-	-	4	
Zásmuky	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	
Vinnitza	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2	
celkem	71	80	88	87	76	78	40	47	46	613	100 %

Zdroj: ZŠ Mukařov, 2019

Z analýzy předškolního a základního vzdělávání plyne dlouhodobé vytížení kapacit těchto vzdělávacích institucí. Hlavním problémem Mateřské školy Mukařov je neschopnost uspokojit poptávku ze strany zájemců o umístění dítěte do MŠ, z kapacitních důvodů tak v posledních pěti letech dochází ke každoročnímu odmítnutí cca 30 zájemců. Základní škola Mukařov podnikla v minulosti opatření vedoucí k navýšení své kapacity (decentralizace provozu, kontejnerová přístavba), aktuálně je rejstříková kapacita školy téměř naplněna. Vzhledem k předpokládanému demografickému vývoji lze v nadcházejících letech předpokládat populační růst sledovaného území, jehož důsledkem bude zvyšování velikosti předproduktivní skupiny obyvatelstva, proto je nutné se problematikou vytížených kapacit základní i mateřské školy v Mukařově intenzivně zabývat.

3 DOMOVNÍ A BYTOVÝ FOND

Charakteristika domovního a bytového fondu je obecně odrazem demografického chování obyvatel daného území. Jedná se zejména o migraci obyvatelstva, která je silně spjata s novou výstavbou rodinných a bytových domů. Hlavním cílem této kapitoly je na základě vybraných relevantních statistických ukazatelů vycházejících ze Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) a také z podrobných dat Městské a obecní statistiky (MOS) poukázat na změny a vývojové tendence, které charakterizují domovní a bytový fond sledovaného území.

3.1 Vývoj domovního a bytového fondu dle SLDB

Domovní a bytový fond prochází ve sledovaném území dlouhodobě výraznou prorůstovou změnou, kterou zachycuje následující Tabulka.

Tabulka 9: Vývoj domovního a bytového fondu obce Mukařov v letech 2001 až 2011

		2001		2011		změna mezi 2001 a 2011
domovní fond celkem⁹		513	100 %	753	100 %	+ 47 %
z toho	domy obvykle obydlené	373	73 %	654	87 %	+ 75 %
	domy obvykle neobydlené	140	27 %	99	13 %	- 29 %
bytový fond celkem¹⁰		554	100 %	868	100 %	+ 57 %
z toho	byty obvykle obydlené	410	74 %	768	88 %	+ 87 %
	byty obvykle neobydlené	144	26 %	100	12 %	- 31 %

Zdroj: www.czso.cz (SLDB 2001, 2011)

Z hlediska **domovního fondu** byl mezi lety 2001 a 2011 zaznamenán **nárůst z 513 na 753 domů (budov), tj. celkový nárůst o 47 %**. Pozitivním jevem je, že zatímco v roce 2001 byl podíl obvykle obydlených a neobydlených domů v poměru 73 % a 27 %, v roce 2011 se podíl obvykle obydlených domů zvýšil na úkor obvykle neobydlených domů (výsledný poměr 87 % a 13 %).

Co se týká změn **bytového fondu** (tj. celkového počtu všech bytů v domě/budově), zjištěné hodnoty korelují s výše uvedenými změnami domovního fondu. Mezi lety 2001 a 2011 byl zaznamenán **nárůst z 554 na 868 bytů, tj. celkový nárůst o 57 %**. Zároveň došlo k významnému zvýšení podílu obydlených bytů na úkor neobydlených.

⁹ domovní fond celkem = celkový počet domů (tj. všech budov)

¹⁰ bytový fond celkem = celkový počet bytů, tj. počet všech bytů v domě (budově)

3.2 Vývoj domovního a bytového fondu dle MOS

Vývoj domovního a bytového fondu během jednotlivých let zachycuje Městská a obecní statistika evidovaná ve veřejné databázi Českého statistického úřadu. Detailní pohled na rezidenční výstavbu v obci Mukařov uvádí následující Tabulka. Z důvodu zachycení dlouhodobějších změn v intenzitě výstavby bylo zvoleno dvacetileté období.

Tabulka 10: Vývoj počtu dokončených bytů v obci Mukařov v letech 1999 – 2018

	1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008	
RD¹¹/BD¹²	6	0	3	0	2	0	0	0	7	0	16	0	28	0	23	0	27	0	46	0
Σ	7		3		2		0		7		16		28		23		27		46	

	2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
RD/BD	47	0	31	8	29	0	25	20	20	6	9	12	15	6	19	8	13	0	17	0
Σ	48		39		36		48		32		23		23		34		13		17	

Zdroj: www.czso.cz, obec Mukařov, 2019

Na území obce Mukařov bylo během posledních dvaceti let vystaveno (dokončeno) celkem 472 nových bytů. Průměrná hodnota nárůstu počtu nových bytů během sledovaného dvacetiletého období je cca 24 bytů za rok. Z uvedené Tabulky je do roku 2003 patrná nižší stavební činnost (počty kolaudovaných bytů v řádu jednotek), naopak nejintenzivnější stavební činnost byla zaznamenána mezi lety 2008 až 2013, během těchto šesti let bylo postaveno celkem 249 bytů, tj. 53 % bytů v rámci sledovaného dvacetiletého období. Od roku 2014 je ve srovnání s lety 2008 až 2013 patrná nižší stavební činnost (výjimku představuje rok 2016), nicméně i tak lze vzhledem k charakteru území hovořit o intenzivní výstavbě. Ve sledovaném období převazuje výstavba bytů v rodinných domech (383 bytů) nad výstavbou bytů v bytových domech (60 bytů). Předpokládaný vývoj nové výstavby je představen v následující kapitole.

¹¹ RD = počet dokončených bytů v rodinných domech

¹² BD = počet dokončených bytů v bytových domech

3.3 Plánovaná výstavba ve sledovaném území

Lokality obytné zástavby vymezuje aktuální územní plán obce Mukařov platný od 10. 2. 2017. Nová obytná zástavba je navržena jako pokračování rozvoje příměstského sídla, které již nemá charakter vesnice, ale blíží se městskému způsobu zástavby s obytnými objekty různého typu bez zemědělské činnosti. Roztříštěnost zástavby je návrhem územního plánu doplněna novou zástavbou ve velkých, středních a menších prolukách, nebo využívá sousedních ploch zástavby vedle zastavěného území. Ve vybraných částech sídel je územním plánem umožněn rozvoj obytné zástavby v intenzivnější formě (dvojdomy, řadové domy, viladomy) z důvodu snížení tlaku na další zabírání ploch krajiny. Zástavba není rozšiřována do volných ploch krajiny. Kromě lokalit určených k nové obytné výstavbě se na území obce Mukařov nacházejí také chatové oblasti (plochy rekreační individuální zástavby), tyto oblasti jsou územním plánem navrženy jako přestavbové území pro trvalé bydlení. V řešeném území není povolena žádná nová individuální rekreační zástavba.

Pro odhad budoucího vývoje počtu obyvatelstva daného území je jedním z nejdůležitějších, avšak současně také nejproblematictějších kroků odhad budoucí migrace. Jak již bylo řečeno, je migrace obyvatelstva spjata zejména s novou výstavbou domů. Na základě informací poskytnutých ze strany vedení obce a v souladu s územním plánem obce Mukařov byla sestavena následující Tabulka. V závislosti na různém načasování realizace výstavby a s přihlédnutím na předpokládanou přestavbu rekreačních objektů k trvalému bydlení byly vytvořeny 3 prognostické modely předpokládaného vývoje počtu dokončených/zkolaudovaných bytů na území obce Mukařov do roku 2028.

Tabulka 11: Prognóza počtu zkolaudovaných bytů v obci Mukařov do roku 2028

rok	varianta		
	nízká	střední	vysoká
2019	18	21	21
2020	20	27	27
2021	20	26	26
2022	22	25	31
2023	20	23	28
2024	18	20	30
2025	18	20	30
2026	20	25	30
2027	20	28	35
2028	25	30	35
Σ 2019 až 2028	201	245	293

Zdroj: vlastní šetření, 2019

S přihlédnutím na všechny relevantní faktory, které souvisejí s plánovanou výstavbou a s pravděpodobnými změnami rekreačního bydlení na bydlení trvalé, se na území obce Mukařov do roku 2028 předpokládá nárůst minimálně o cca 200 nových zkolaudovaných bytů (tj. **nízká varianta prognózy**), v průměru se jedná o cca 20 bytů za rok. Za nejvíce pravděpodobnou je považována **střední varianta prognózy**, která předpokládá navýšení o 245 nových bytů do roku 2028. Předpokladem této varianty prognózy je podobná intenzita stavební činnosti v nadcházejícím období, jako v předešlé dekádě. Průměrné meziroční tempo růstu bytového fondu bude činit cca 25 bytů za rok. Ve **vysoké variantě prognózy** je reálné navýšení bytového fondu o cca 290 nových jednotek během sledovaného období, tj. necelých 30 bytů ročně. Toto tempo růstu je považováno za krajní z hlediska udržitelnosti rozvoje, přičemž je třeba sledovat udržitelnost rozvoje daného území zejména z hlediska dostatečných kapacit a dostupnosti občanské vybavenosti.

4 BUDOUCNOST ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

4.1 Prognóza vývoje počtu obyvatel

Na základě výše uvedených parametrů byl proveden modelový výpočet předpokládaného vývoje počtu obyvatel obce Mukařov do roku 2028. **Výsledné časové řady představují předpokládané počty obyvatel přihlášených v evidenci obce Mukařov.** Výpočet proběhl následovně:

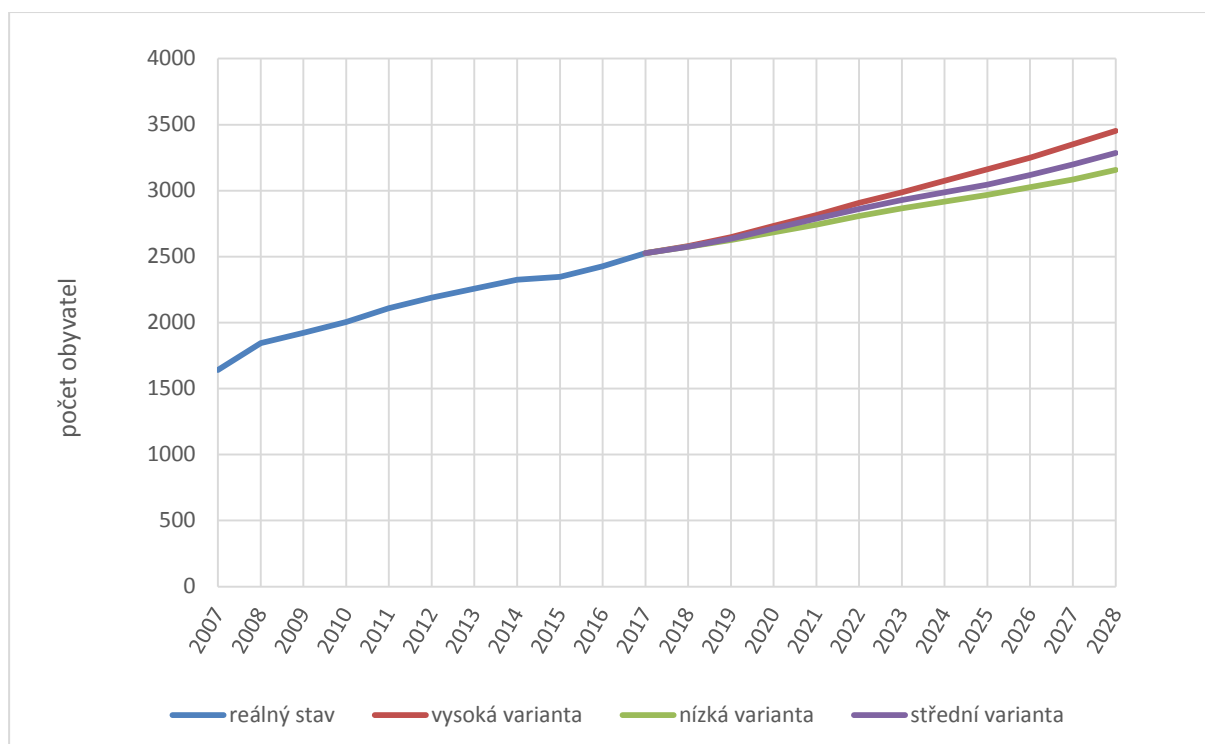
- Pro výpočet byla použita data o předpokládaném vývoji počtu dokončených (kolaudovaných) bytů z předcházejících kapitol.
- Předpokládaný počet kolaudovaných (osídlených) bytů byl v jednotlivých letech vynásoben koeficienty, které zohledňují několik parametrů, a to zejména:
 - a) předpokládaný počet nově nastěhovaných do 1 bytu
 - b) strukturu obyvatelstva podle pohlaví a věku
 - c) plodnost žen (průměrný počet potomků na 1 ženu)
 - d) hrubou míru úmrtnosti

Zjištěné hodnoty prognózy nízké, střední a vysoké varianty vývoje počtu obyvatel obce Mukařov jsou uvedeny v následující Tabulce. Prognózu vývoje počtu obyvatel řešeného území ilustruje následující Graf.

Tabulka 12: Prognóza vývoje počtu obyvatel obce Mukařov do roku 2028; k 31. 12.

varianta	nízká	střední	vysoká
celkem obyvatel k 31. 12. 2017	2 526	2 526	2 526
2018	2 575	2 575	2 580
2019	2 627	2 636	2 647
2020	2 685	2 714	2 733
2021	2 743	2 789	2 816
2022	2 807	2 862	2 906
2023	2 865	2 929	2 987
2024	2 917	2 987	3 074
2025	2 969	3 045	3 161
2026	3 027	3 118	3 248
2027	3 085	3 199	3 350
2028	3 158	3 286	3 452
nárůst celkem	632	760	926

Zdroj: vlastní šetření, 2019

Graf 6: Prognóza vývoje počtu obyvatel obce Mukařov do roku 2028

Zdroj: vlastní šetření, 2019

Graf výše zachycuje nízkou, střední a vysokou variantu prognózy počtu obyvatel obce Mukařov. Celkový počet obyvatel se pravděpodobně bude v roce 2028 pohybovat v rozmezí 3 158 až 3 452 osob.

- 1) **Střední varianta prognózy**, která představuje variantu nejvíce pravděpodobnou (pravděpodobnost střední varianty prognózy je 60 %), předpokládá do roku 2028 nárůst počtu obyvatel o cca 760 osob, tj. cca o 30 % více oproti stavu obyvatelstva k výchozímu roku (2017). Průměrné tempo růstu bude představovat cca 69 obyvatel za rok, celkový počet obyvatel by se měl v roce 2028 pohybovat okolo hodnoty 3 286 obyvatel.
- 2) **Nízká varianta prognózy** je založena na nižším zájmu o bydlení v řešené lokalitě, resp. na pomalejší realizaci výstavby. I přes to lze očekávat postupné zvyšování stavební činnosti, resp. zvyšování populační velikosti sledovaného území. Dle této varianty bude průměrné tempo růstu představovat cca 58 obyvatel za rok. Celkový počet obyvatel by se měl v roce 2028 pohybovat okolo hodnoty 3 158 obyvatel, což představuje nárůst během sledovaného období přibližně o 25 % oproti počátečnímu stavu. Pravděpodobnost, že nastane nízká varianta prognózy je 20 %.

- 3) **Vysoká varianta prognózy** představuje maximální reálný nárůst počtu obyvatel do roku 2028 z hlediska trvale udržitelného rozvoje. Tato varianta považuje za reálné navýšení počtu obyvatel sledovaného území o cca 930 obyvatel, tj. cca o 37 % více oproti počátečnímu stavu. Ke konci sledovaného období se dle vysoké varianty prognózy bude v Mukařově nacházet téměř 3 500 obyvatel. Pravděpodobnost, že nastane vysoká varianta prognózy je 20 %.

Jak bylo řečeno výše, výsledné časové řady (tj. nízká, střední a vysoká varianta prognózy) představují předpokládané počty obyvatel přihlášených v evidenci obce Mukařov. Dle odhadů žije na území obce Mukařov aktuálně cca 700 nenahlášených osob, tj. cca 28 % z celkového počtu obyvatel hlášených k trvalému pobytu. Jelikož se jedná o odhad, lze jen těžko odhadnout velikost podílu osob nenahlášených k trvalému pobytu do budoucna, v tomto případě do roku 2028. **Při stanovení co nejpřesnější predikce celkového počtu obyvatel (tzn. včetně obyvatel nenahlášených) je proto nejvhodnějším řešením uvažovat po celou dobu sledovaného období (tj. do roku 2028) stejný/neměnný podíl osob nenahlášených k trvalému pobytu, tedy 28 %.**

Výsledný předpoklad počtu obyvatel obce Mukařov vč. obyvatel nenahlášených k trvalému pobytu je pro rok 2028 následující:

- **střední varianta prognózy:** **4 206 obyvatel**
- **nízká varianta prognózy:** **4 042 obyvatel**
- **vysoká varianta prognózy:** **4 419 obyvatel**

4.2 Prognóza vývoje předproduktivní složky obyvatelstva

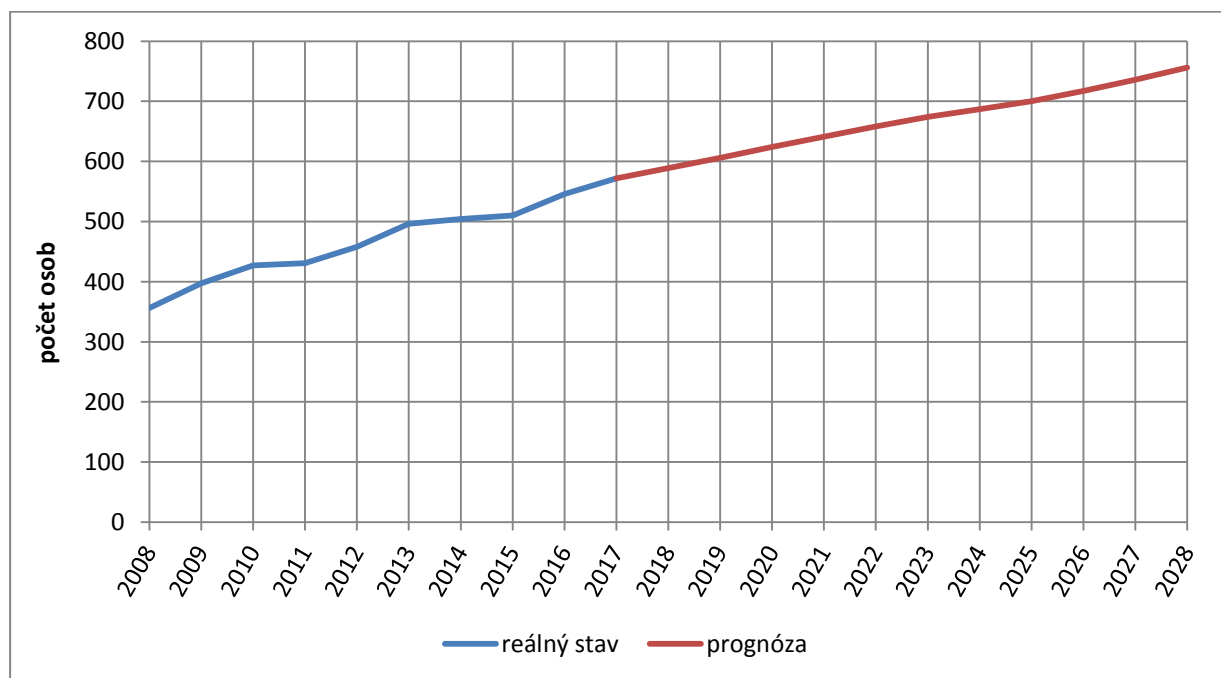
S předpokládaným populačním růstem sledovaného území samozřejmě souvisí i nárůst podílu předproduktivní složky obyvatelstva. Výše uvedená Kapitola 2 upozornila na současný problém vyčerpání kapacit veřejných vzdělávacích zařízení v obci Mukařov. V souvislosti s touto problematikou byla vytvořena prognóza počtu dětí na území obce Mukařov do roku 2028.

Pokud promítneme výše zjištěný demografický trend do vývoje předproduktivní složky obyvatelstva, je výsledkem jednoznačný růst počtu dětí. Definovaný vývoj obyvatelstva v předproduktivním věku zohledňuje hned několik trendů i pevně daných dat, jedná se zejména o:

- trend průměrného přírůstku obyvatelstva vycházející ze střední varianty prognózy
- data o počtu narozených dětí před rokem 2019
- data o počtu dětí v pětiletých věkových kategoriích k 31. 12. 2017

Předpoklad nárůstu předproduktivní složky obyvatelstva na území obce Mukařov vyplývá nejen z krátkodobého, ale i střednědobého výhledu populačního vývoje sledovaného území. Prognóza předpokládá, že se **celkový počet předproduktivní složky obyvatelstva bude v roce 2028 pohybovat okolo hodnoty 756 osob** - viz Graf 7. Na konci sledovaného desetiletého období (tj. k 31. 12. 2028) bude na území obce Mukařov o více jak 30 % osob této věkové skupiny více, než na začátku sledovaného období (tj. k 31. 12. 2017).

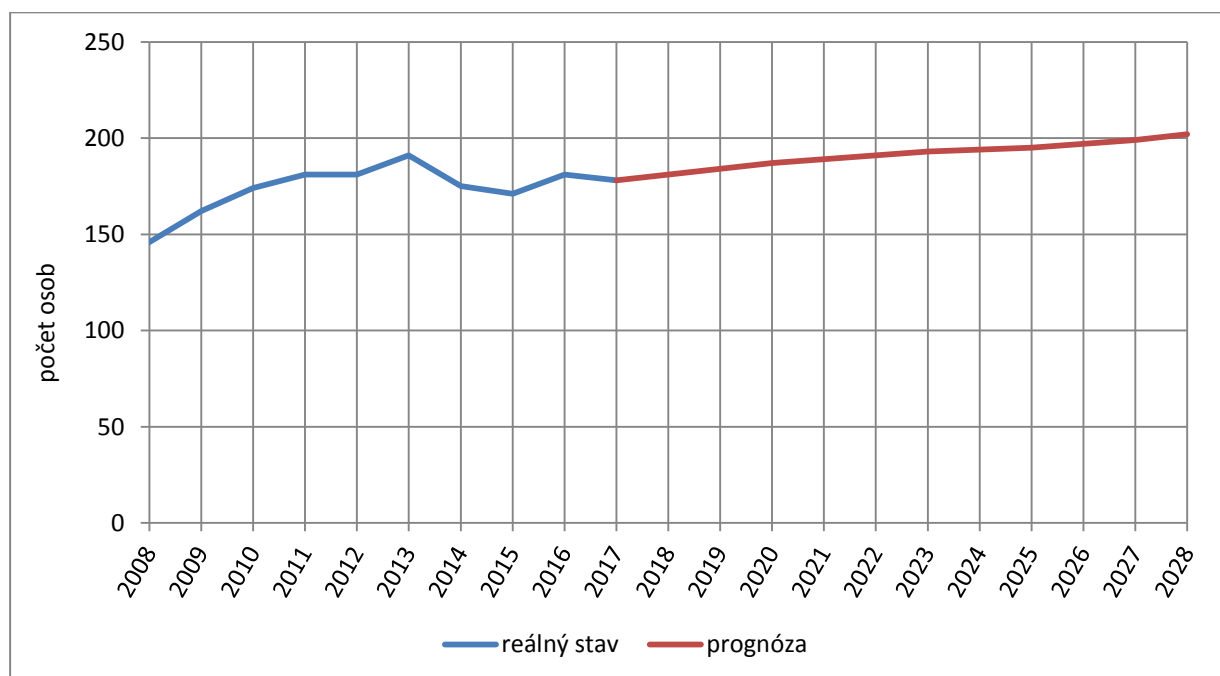
Graf 7: Prognóza vývoje předproduktivní složky obyvatelstva v obci Mukařov do roku 2028

Zdroj: www.czso.cz, vlastní šetření, 2019

Příchod mladých rodin do řešeného území má zásadní význam na růst počtu dětí v předškolním a školním věku. Skutečný počet dětí nastupujících v nadcházejících letech do mateřských a základních škol závisí na vývoji značného počtu důležitých faktorů, proto je odhad výsledného konkrétního počtu velmi obtížný. Mezi tyto faktory patří zejména změna intenzity zájmu obyvatel o bydlení ve sledovaném území, možné odklady nástupu dětí ke vzdělávání, preference vybraných vzdělávacích institucí rodičů žáků apod. Podle provedené prognózy bude v roce 2028 v evidenci obce Mukařov o cca 14 % dětí ve věku do pěti let více, než na začátku sledovaného období (tj. k 31. 12. 2017), **celkový počet osob ve věku do pěti let bude v roce 2028 překračovat hodnotu 200 dětí** – viz Graf 8.

Graf 8: Prognóza počtu dětí do pěti let v obci Mukařov do roku 2028

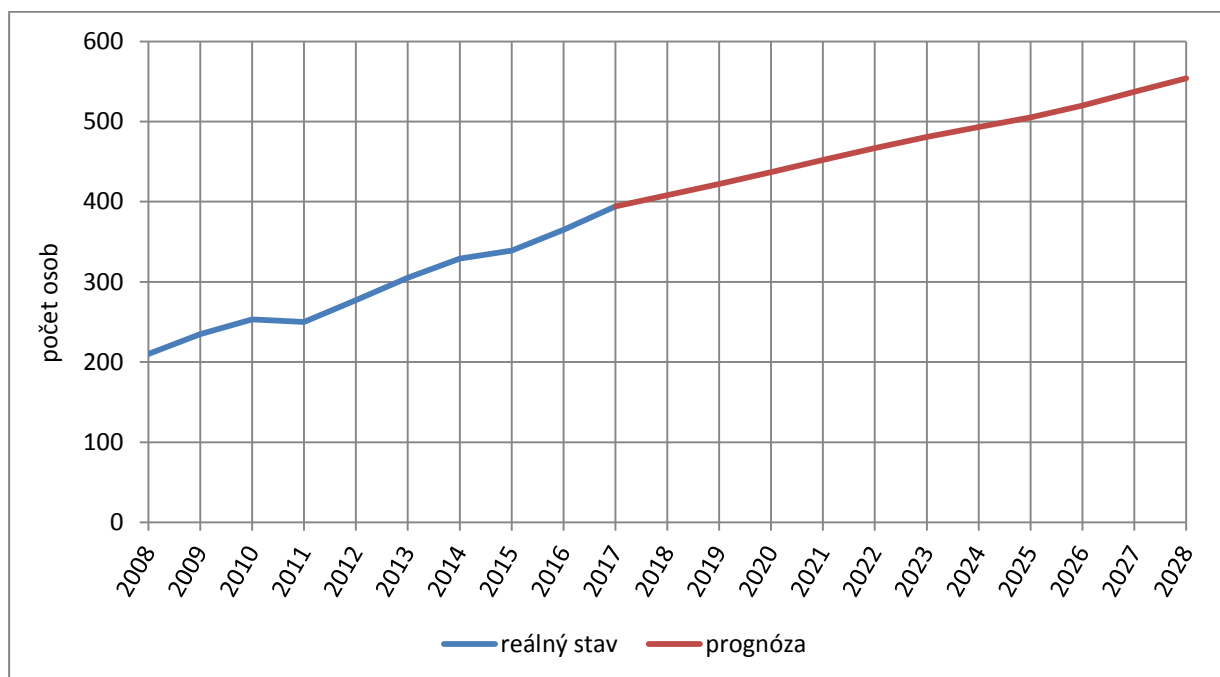

Zdroj: www.czso.cz, vlastní šetření, 2019

Celkový počet dětí ve věku povinné školní docházky, tedy potenciálních žáků základní školy bude každým rokem narůstat. Podle provedené prognózy bude v roce 2028 v evidenci obce Mukařov cca o 40 % školou povinných dětí více, než na začátku sledovaného období (tj. k 31. 12. 2017). **Celkový počet osob ve věku povinné školní docházky se bude v roce 2028 pohybovat okolo hodnoty 554 osob** – viz Graf 9. Je důležité také připomenout, že se jedná pouze o osoby ve věku povinné školní docházky s trvalým pobytem v obci Mukařov. Zásadní roli na výsledném celkovém počtu uchazečů o přijetí do ZŠ Mukařov hrají nejen preference rodičů žáků (možnost navštěvovat základní školy na území Prahy, soukromé základní školy apod.), ale zejména podíl přijatých žáků z okolních (spádových) obcí. Právě žáci z okolních obcí, resp. s trvalým pobytem mimo obec Mukařov

tvoří v aktuálním školním roce 2018/2019 celkem 58 % žáků navštěvujících ZŠ Mukařov (viz kapitola 2). Dle obecných demografických vývojových tendencí narůstá každoročně počet obyvatel v celém zázemí hlavního města, tedy i v okolních (spádových) obcích, proto je nutné se tímto stavem intenzivně zabývat.

Graf 9: Prognóza počtu dětí ve věku povinné školní docházky v obci Mukařov do roku 2028

Zdroj: www.czso.cz, vlastní šetření, 2019

Z analýzy současného stavu kapacit vzdělávacích zařízení na území obce Mukařov (viz Kapitola 2) a z výše uvedené prognózy vývoje předproduktivní složky obyvatelstva plyne do budoucna nutnost zajištění nových kapacit výukových a provozních prostorů vzdělávacích zařízení. Řešením je adekvátní navýšení rejstříkových kapacit stávajících vzdělávacích zařízení, či zřízení zcela nových.

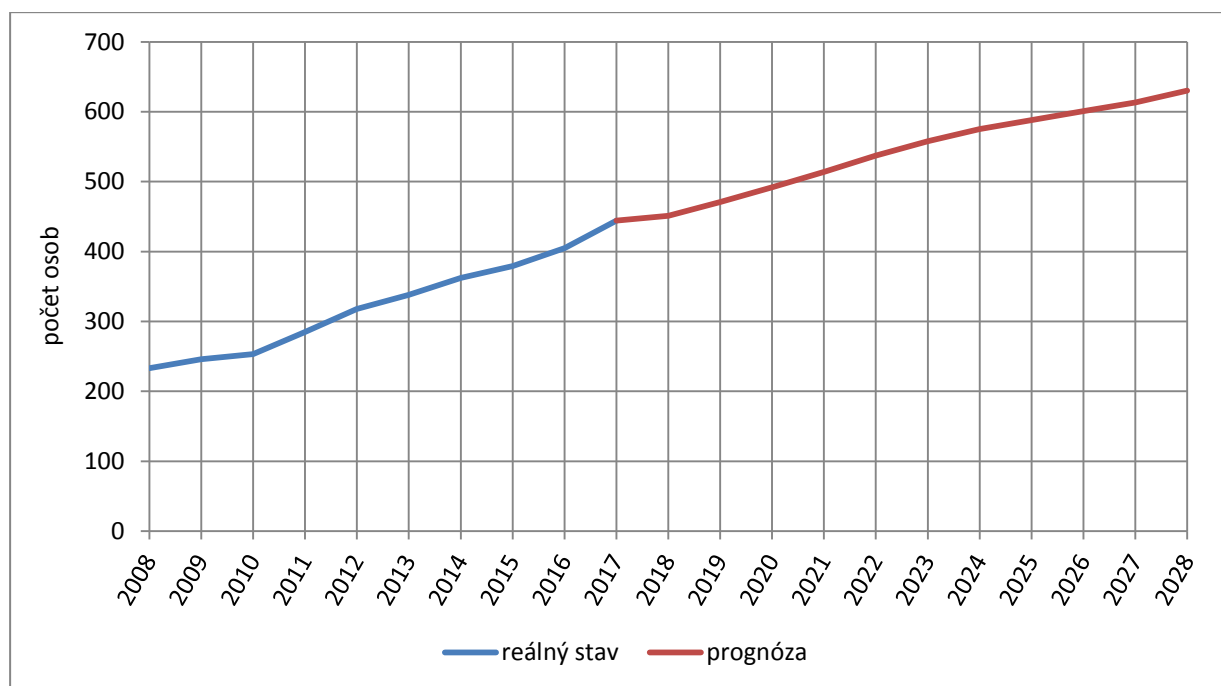
4.3 Prognóza vývoje postproduktivní složky obyvatelstva

Jak bylo uvedeno v kapitole 1.2.1, podíl postproduktivního obyvatelstva dosahoval v obci Mukařov k 31. 12. 2017 velmi podobných hodnot, jako za vyšší územní celky, rozdíly mezi jednotlivými územními celky byly k tomuto datu minimální. Z dlouhodobého hlediska je pro vývoj postproduktivní složky obyvatelstva obce Mukařov charakteristický kontinuální růst, je však důležité upozornit na zvýšení intenzity tohoto růstu zejména od roku 2011.

S předpokládaným populačním růstem sledovaného území se bude podíl seniorů na celkovém počtu obyvatel postupně zvyšovat. Předpoklad nárůstu postproduktivní složky obyvatelstva vyplývá jak z krátkodobého, tak i střednědobého výhledu populačního vývoje sledovaného území. Prognózu vývoje postproduktivní složky obyvatelstva v obci Mukařov do roku 2028 ilustruje následující Graf, který zohledňuje zejména:

- trend průměrného přírůstku obyvatelstva vycházející ze střední varianty prognózy
- data o počtu seniorů dle jednotek věku k 31. 12. 2017

Graf 10: Prognóza vývoje postproduktivní složky obyvatelstva v obci Mukařov do roku 2028

Zdroj: www.czso.cz, vlastní šetření, 2019

Zájem o bydlení seniorů v obci Mukařov závisí na vývoji značného počtu důležitých faktorů, resp. na behaviorálních faktorech seniorů a jejich rodin. Prognóza zohledňující trend průměrného přírůstku obyvatelstva (dle střední varianty prognózy) a data o počtu seniorů dle jednotek věku (k 31. 12. 2017) předpokládá, že se **celkový počet postproduktivní složky obyvatelstva bude v roce 2028 pohybovat okolo hodnoty 630 osob**. Na konci sledovaného desetiletého období (tj. k 31. 12. 2028)

bude na území obce Mukařov o více jak 40 % osob této věkové skupiny více, než na začátku sledovaného období (k 31. 12. 2017). Na základě aktuálně dostupných statistických dat, resp. stávajícího zastoupení obyvatel dle pětiletých věkových kategorií je důležité zmínit předpoklad, že se po roce 2028 bude intenzita růstu počtu seniorů výrazně zvyšovat (tj. postupný přechod stávající populace ve věku 45 až 49 a 50 až 54 let do postproduktivní věkové skupiny).

Z uvedené prognózy vývoje postproduktivní složky obyvatelstva plyne postupné zvyšování počtu seniorů na celkovém počtu obyvatel obce Mukařov. Předpokládá se, že vzhledem k současnému rozložení věkových skupin obyvatelstva se výrazné zrychlování růstu počtu seniorů projeví v dlouhodobém časovém horizontu, konkrétně po roce 2028. Do budoucna je tedy důležité zajistit dostatečnou občanskou infrastrukturu v oblasti sociálních služeb pro seniory a včas reagovat zejména na jejich provozní kapacity.

5 ZÁVĚR

Tato demografická studie byla vytvořena jako jeden z podkladů pro rozhodování o dalším zacílení aktivit ve sledovaném území. Cílem předložené studie bylo nejen analyzovat současné demografické charakteristiky obce Mukařov, ale zejména pak stanovit prognózu předpokládaného populačního vývoje v této obci v následujících deseti letech s ohledem na plánovanou residenční výstavbu. Hlavní zjištění jsou následující:

- **Ve sledovaném území dochází v posledních 20 letech k poměrně výraznému růstu populační velikosti**, důležitou roli hraje zejména **kladný migrační přírůstek, který převažuje nad přírůstkem přirozeným**.
- Souhrnně lze konstatovat **pozitivní socioekonomické charakteristiky obyvatel obce Mukařov**, které dosahují ve srovnání s hierarchicky vyššími územními celky příznivých hodnot. Jedná se o nízký věkový průměr a index stárí, vysoký podíl podnikatelských subjektů a zároveň nízký podíl nezaměstnaných osob. Ekonomická aktivita obyvatelstva dosahuje hodnot nepatrně nižších, příčinou je rozložení věkových skupin obyvatelstva, tj. nižší podíl produktivního obyvatelstva a naopak vyšší podíl obyvatelstva předproduktivního a postproduktivního.
- **Prognóza vývoje počtu obyvatel:** Celkový počet obyvatel přihlášených k trvalému pobytu ve sledovaném území se bude v roce 2028 pravděpodobně pohybovat v rozmezí od 3 158 do 3 452 osob. *Střední varianta prognózy* předpokládá navýšení počtu obyvatel během sledovaného období o cca 760 osob, tj. cca o 30 %. Dle *nízké varianty prognózy*, která předpokládá pomalejší realizaci výstavby, dojde k nárůstu počtu obyvatel do roku 2028 o cca 630 osob, tj. cca o 25 %. *Vysoká varianta prognózy* předpokládá vysokou intenzitu výstavby a osidlování, tato varianta považuje za reálné navýšení počtu obyvatel obce Mukařov o cca 930 osob, tj. o cca 37 % oproti počátečnímu stavu (rok 2017). Pokud k jednotlivým variantám předpokládaného počtu obyvatel započítáme i podíl obyvatelstva, které bydlí na území obce Mukařov bez přihlášení k trvalému pobytu (odhad 28 %), pak *střední varianta prognózy* předpokládá v roce 2028 celkem **4 206** obyvatel, *nízká varianta prognózy* **4 042** obyvatel a *vysoká varianta* **4 419** obyvatel.

- **Prognóza vývoje předproduktivní složky obyvatelstva:** Celkový počet předproduktivní složky obyvatelstva se bude v roce 2028 pohybovat okolo hodnoty 756 osob, tj. nárůst o více jak 30 % za 10 let. Počet dětí do pěti let věku překročí v roce 2028 hranici 200 osob, oproti současnému stavu se tak jejich počet zvýší cca o 14 %. Děti ve věku povinné školní docházky, tj. potenciálních žáků základní školy bude do roku 2028 cca 554, tj. cca o 40 % více než k 31. 12. 2017. Na základě dostupných dat a provedené predikce jsou zřejmé napjaté kapacity mateřské i základní školy zřizované obcí Mukařov, které budou v následujících letech umocněny pokračujícím nárůstem počtu obyvatel vlivem intenzivní rezidenční výstavby. Pro uspokojení potřeb obyvatel obce Mukařov, resp. rodičů dětí předškolního a školního věku bude v následujících letech nutné navýšení kapacit vzdělávacích zařízení.
- **Prognóza vývoje postproduktivní složky obyvatelstva:** Celkový počet postproduktivní složky obyvatelstva bude v roce 2028 pohybovat okolo hodnoty 630 osob. Na konci sledovaného desetiletého období (tj. k 31. 12. 2028) bude na území obce Mukařov o více jak 40 % osob této věkové skupiny více, než na začátku sledovaného období (k 31. 12. 2017). Na základě aktuálních vývojových tendencí se předpokládá výrazné zrychlování počtu seniorů po roce 2028, resp. v dlouhodobém časovém horizontu. Do budoucna je tedy důležité zajistit dostatečnou občanskou infrastrukturu v oblasti sociálních služeb pro seniory a včas reagovat zejména na jejich provozní kapacity.

Provedená analýza aktuální demografické situace jednoznačně potvrdila prorůstový trend sledovaného území. Studie jasně prokázala pozitivní změny ve vývoji obyvatelstva, ke kterým v posledních letech dochází. Na základě provedené prognózy se předpokládá pokračující intenzivní populační růst (tempo populačního růstu cca 3 % ročně) a zvyšující se atraktivitu řešeného území v následujících letech. Proto můžeme konstatovat, že ve sledovaném území má opodstatnění realizovat smysluplné investiční i neinvestiční projekty, jejichž výsledků bude do budoucna využívat stále více obyvatel.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Vývoj počtu obyvatel obce Mukařov mezi lety 1998 - 2017; stav k 31. 12.	5
Tabulka 2: Věková struktura obyvatelstva; k 31. 12. 2017	6
Tabulka 3: Ekonomická struktura obyvatelstva	9
Tabulka 4: Dlouhodobý pohyb obyvatelstva obce Mukařov; stav k 31. 12.	9
Tabulka 5: Počet oddělení a kapacity MŠ Mukařov	11
Tabulka 6: Vývoj počtu dětí navštěvující MŠ Mukařov dle věkových kategorií	12
Tabulka 7: Vývoj celkového počtu žáků ZŠ Mukařov v jednotlivých ročnících.....	13
Tabulka 8: Struktura žáků ZŠ Mukařov dle věku a trvalého bydliště (školní rok 2018/2019)	14
Tabulka 9: Vývoj domovního a bytového fondu obce Mukařov v letech 2001 až 2011	16
Tabulka 10: Vývoj počtu dokončených bytů v obci Mukařov v letech 1999 – 2018	17
Tabulka 11: Prognóza počtu zkolaudovaných bytů v obci Mukařov do roku 2028.....	18
Tabulka 12: Prognóza vývoje počtu obyvatel obce Mukařov do roku 2028; k 31. 12.....	20

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel obce Mukařov mezi lety 1998 - 2017; stav k 31. 12.	4
Graf 2: Rozložení hlavních věkových kategorií (relativní hodnoty, k 31. 12. 2017)	6
Graf 3: Vývoj populační velikosti obce Mukařov dle hlavních věkových kategorií; k 31. 12.....	7
Graf 4: Vývoj počtu narozených dětí v obci Mukařov (k 31. 12.)	10
Graf 5: Vývoj celkového počtu žáků v ZŠ Mukařov	13
Graf 6: Prognóza vývoje počtu obyvatel obce Mukařov do roku 2028.....	21
Graf 7: Prognóza vývoje předproduktivní složky obyvatelstva v obci Mukařov do roku 2028.....	23
Graf 8: Prognóza počtu dětí do pěti let v obci Mukařov do roku 2028.....	24
Graf 9: Prognóza počtu dětí ve věku povinné školní docházky v obci Mukařov do roku 2028.....	25
Graf 10: Prognóza vývoje postproduktivní složky obyvatelstva v obci Mukařov do roku 2028.....	26

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Poloha obce Mukařov	3
--------------------------------------	---